

Aan de gemeenteraad

Datum : 30 januari 2024
Zaaknummer : 4068337
Contactpersoon : Lotte Barink
Telefoonnummer : 0615690927

Onderwerp: Zorg in Arnhem

Geachte voorzitter en leden,

Goede, tijdig beschikbare zorg en ondersteuning voor Arnhemmers die dat nodig hebben. Daar staan wij voor als college. Tegelijkertijd zien we verschillende uitdagingen die ervoor kunnen zorgen dat de beschikbaarheid en kwaliteit van zorg onder druk komen te staan. Niet alleen in Arnhem, maar in heel Nederland. De snelle vergrijzing, het toenemend aantal jongeren in de zorg, de stijgende zorgkosten, het groeiende personeelstekort. Ontwikkelingen met een directe impact op de vraag naar en het aanbod aan zorg. In het debat over de zorg dat op uw verzoek op 29 november 2023 heeft plaatsgevonden, gaf u aan behoefte te hebben aan meer inzicht in (1) de kaders van waaruit wij werken en (2) de stand van zaken in de zorg. In deze brief nemen wij u hierin mee en delen wij (3) hoe wij anticiperen op de genoemde ontwikkelingen. Wij hebben u toegezegd hiervoor verdiepende sessies te organiseren en met een procesvoorstel te komen in januari 2024. In deze brief vindt u ons voorstel en doen wij toezegging 1477 af.

In de afgelopen maanden heeft u op diverse zorgthema's agenderingsverzoeken ingediend. Zo hebben wij met u gesproken over de zorg in brede zin. En specifiek over onderwerpen als het leerlingenvervoer, het ouderenbeleid, de maatschappelijke opvang en marktwerking in de zorg. Ook heeft u op uiteenlopende zorgthema's raadsbrieven ontvangen. De themasessies die wij aan u voor willen stellen zijn een aanvulling op deze debatten en brieven.

Integrale aanpak sociaal domein

We willen dat Arnhem een eerlijke en sociale stad is waar iedereen het beste uit zichzelf kan halen. Een stad waar iedereen zich veilig voelt, zich vrij voelt om zichzelf te zijn en waar positieve gezondheid voorop staat. Hiervoor werken we aan drie doelen die de basis vormen voor al ons werk in het sociaal domein:

1. Iedere Arnhemmer heeft dezelfde kansen op persoonlijke ontwikkeling
2. Arnhemmers hebben een stabiele basis
3. Alle Arnhemmers kunnen in veiligheid en vrijheid leven

Datum : 30 januari 2024
Zaaknummer : 4068337
Pagina : 2

Deze doelen heeft uw raad op 16 februari 2022 vastgesteld in de [Visie Sociaal Domein in Beweging](#).
We werken aan deze doelen volgens GPS:

- Gebiedsgericht
- Preventie staat voorop
- Sterk in maatwerk

Deze visie vormt de basis voor al ons beleid in het sociaal domein, ook voor zorg. Dat betekent dat alle Arnhemmers mee moeten kunnen doen aan de samenleving. Elke Arnhemmer krijgt de mogelijkheid om het beste uit zichzelf te halen vanuit een stevige basis met bestaanszekerheid (zie ook het tweede doel van de Visie Sociaal Domein). Hiervoor is voldoende inkomen, geschikte woonruimte, een gezonde leefomgeving en een gezonde leefstijl van belang. Zorg kan bijdragen aan die stabiele basis voor Arnhemmers die het zelf niet redden. Arnhemmers die hulp nodig hebben, krijgen die thuis of kunnen daarvoor laagdrempelig in de buurt terecht. Door op tijd een helpende hand te bieden, voorkomen we grotere problemen en bieden we toekomstperspectief. We zetten de menselijke maat voorop en bieden maatwerk. We horen en zien Arnhemmers, en kennen hun verhaal.

Hoe is zorg in Arnhem nu geregeld?

In Arnhem hebben we verschillende vormen van zorg (Wmo en Jeugdwet). Inwoners met een hulpvraag kunnen hiervoor terecht bij de toegang naar zorg. Voor Wmo betekent dat dat inwoners een vraag kunnen stellen aan de sociale wijkteams. Voor de maatschappelijke opvang kunnen die vragen worden gesteld bij het Daklozen Advies Kantoor (DAK). Voor de vrouwenopvang is de toegang geregeld bij Moviera. Voor jeugdzorg gaat het om de sociale wijkteams, huisartsen en jeugdartsen. Verder kunnen rechters en gecertificeerde instellingen, al dan niet gedwongen, jeugdzorg toekennen aan kinderen. De zorgvormen zijn voor Wmo: huishoudelijke ondersteuning, (groeps)begeleiding, activerend werk, hulpmiddelen en woningaanpassingen, doelgroepenvervoer en beschermd wonen. Daarnaast hebben we de zorg in de maatschappelijke opvang en vrouwenopvang. De zorgvormen voor jeugdzorg zijn: verblijf, behandeling en (groeps)begeleiding. In de bijlage vindt u een overzicht van de verschillende zorgvormen, inclusief meer uitleg per zorgvorm.

De vormen van zorg (Wmo en Jeugdzorg) kopen we (boven)regionaal in. De zorg kopen we samen met tien regiogemeenten in bij zorgaanbieders via de regionale inkooporganisatie Inkoop SDCG (Sociaal Domein Centraal Gelderland). Het is de bedoeling dat de contracten met de zorgaanbieders lopen tot 1 januari 2026. De maatschappelijke opvang en vrouwenopvang financieren we door onze samenwerkingspartners te subsidiëren.

In de afgelopen jaren hebben wij u meegenomen in de ontwikkelingen in de zorg in de bestuursrapportages. Deze zijn sinds december 2023 digitaal toegankelijk voor u, waardoor u toegang heeft tot de meest actuele cijfers in de zorg. Hierover hebben wij u geïnformeerd in de [raadsbrief](#) van 28 november 2023.

In de rapportages en in andere raadsbrieven hebben we u geïnformeerd over de uitdagingen waar wij mee te maken hebben. Dat gaat bijvoorbeeld om tekort aan personeel, stijgende tarieven van zorg, een toenemende vraag en wachtlijsten bij bepaalde vormen van zorg. Om de zorg beschikbaar en betaalbaar te houden voor de Arnhemmers die dat nodig hebben, is het daarom nodig om de komende tijd keuzes te maken en te prioriteren.

Prioriteiten voor de toekomst

Gebaseerd op de doelen en uitgangspunten van de Visie Sociaal Domein in Beweging en op de uitdagingen waar we mee te maken hebben, zijn dit de prioriteiten die we stellen voor de zorg:

1. We versterken de sociale basis. We zetten preventie voorop: we voorkomen liever problemen dan dat we genezen. Of als dat niet kan, zijn we er zo vroeg mogelijk bij en voorkomen we erger. Er is verandering nodig in ons huidige welzijnsbeleid om onze sociale basis zo te versterken dat we problemen bij inwoners kunnen voorkomen. Aan de ene kant in de doelen of uitgangspunten waarop wij sturen en op basis waarvan wij prioriteren. Aan de andere kant in de manier waarop wij ons organiseren en onze rol als opdrachtgever pakken naar samenwerkingspartners. Deze verandering noemen we de transformatie sociale basis. In Q1 ontvangt u een raadsbrief over deze transformatie welzijn of sociale basis.
2. Als er vraag is naar zorg, leiden we inwoners naar de juiste hulp. We verbinden welzijnspartijen en zorgaanbieders met elkaar. Dat doen we door wijknetwerken op te zetten. Per wijk organiseren we een sterk netwerk waarin een beperkt aantal jeugdhulpaanbieders en Wmo-aanbieders samenwerken met welzijnsorganisaties en andere professionals in de wijk. Met dit netwerk weten we beter welke vragen spelen per wijk en sluiten we met ons aanbod beter aan bij de zorg- en ondersteuningsvragen van inwoners in die wijk. Zo bieden we kwalitatief goede zorg, dichtbij inwoners.
3. Samenhang in de zware zorg: we streven naar optimale stabilisatie van de situatie door een samenhangende aanpak tussen zorg, welzijn, veiligheid, huisvesting en werk en inkomen.

In onze aanpak bouwen we voort op integrale samenwerking in het sociaal domein zoals geschetst in de [raadsbrief](#) 'Uitvoering motie Integrale aanpak welzijnswerk, (jeugd)zorg en werk en inkomen'.

Bovenstaande prioriteiten liggen in lijn met belangrijke landelijke ontwikkelingen. Zoals de Hervormingsagenda Jeugd, het Toekomstscenario kind- en gezinsbescherming, het Gezond en Actief Leven Akkoord (GALA) en het Integraal Zorgakkoord (IZA). Op landelijk niveau is in het IZA afgesproken met elkaar in te zetten op transformaties in zorg en welzijn, zodat deze ook voor de toekomst houdbaar zijn. De rode draad in het IZA en GALA is de beweging naar preventie. De rol van de gemeente is daarbij cruciaal, omdat we voorzien dat het beroep op de voorzieningen en zorg van de gemeente (Wmo en Jeugdzorg) zal toenemen. Over het IZA wordt uw raad apart geïnformeerd in Q1.

Verdiepende sessies

Wij beseffen dat zorg een breed onderwerp is dat vele aspecten kent. Wij nemen graag de tijd om u mee te nemen in die verschillende aspecten en onze prioriteiten in de zorg. Inclusief de te maken keuzes die wij hebben om de zorg beschikbaar en betaalbaar te houden. Wij stellen voor om in verschillende themasessies onderwerpen of ontwikkelingen te bespreken waarvan wij verwachten dat deze in 2024 belangrijk zijn of blijven. Tijdens deze sessies zorgen we voor verschillende tafels, zodat meerdere onderwerpen aan bod kunnen komen.

Sessie 1

Integrale aanpak in het sociaal domein

In deze sessie informeren we u over het zorgstelsel waarin wij werken en met welke kaders wij te maken hebben. Dat gaat om landelijke wet- en regelgeving, maar ook om onze lokale Visie Sociaal Domein in Beweging. Verder nemen we u mee in de landelijke ontwikkelingen die impact hebben op onze zorg. Dat gaat om het IZA, de Hervormingsagenda Jeugd en Beschermd Wonen.

Sessie 2

Hoe staat de Arnhemse zorg er nu voor?

Op basis van data en onderzoek geven we u inzicht in de huidige stand van zaken in zorg in Arnhem. Bijvoorbeeld door de informatie uit de bestuursrapportages, het financiële beeld, het recente tarievenonderzoek en inwonerservaringsonderzoeken. Verder nemen we u mee in de inkoop van zorg, kwaliteit en rechtmatigheid van zorg en regeldruk voor professionals. Ook delen we hoe wij omgaan met schaarste: tekorten aan personeel, wachtlijsten bij bepaalde zorgvormen en uitstroom uit zorg.

Sessie 3

Prioriteiten voor de toekomst

We hebben gedeeld welke drie prioriteiten voor ons leidend zijn in de komende periode. In deze sessie vertellen we daar meer over. Dat gaat over het voorkomen van zorg door een sterke sociale basis, een goede, integrale toeleiding naar zorg met samenhang tussen zorg en welzijn (wijknetwerken) en een samenhangende aanpak in zware zorg (multiproblematiek).

U ontvangt van ons los van deze brief een uitnodiging voor deze themasessies. Ons streven is om de drie sessies voor de zomer te plannen.

Tot slot

Op basis van onze doelen, uitgangspunten en prioriteiten blijven we werken aan zorg in Arnhem. De zorg moet namelijk goed zijn en beschikbaar blijven voor Arnhemmers die dat nodig hebben. Wij houden u op de hoogte over de uitdagingen en ontwikkelingen in de zorg en onze acties op dit gebied in de P&C-cyclus.

Datum : 30 januari 2024
Zaaknummer : 4068337
Pagina : 5

Hoogachtend,
het college van burgemeester en wethouders van Arnhem,
de secretaris, de burgemeester,

J.H. de Baas

A. Marcouch

Bijlagen:

- Overzicht zorgvormen Wmo en Jeugdzorg
- Memo gespreksnotitie themasessies zorg